

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 127 | 21-27 november 2022

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 170 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

21 november: Het Mensenrechtencomité van de Verenigde Naties (VN) bracht een advies uit waarin werd vastgesteld dat er rechten waren geschonden in de zaak van Mukadder Alakuş, een leraar die in 2018 werd gearresteerd wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. Volgens het advies was de detentie van Alakuş in strijd met haar rechten op grond van verschillende artikelen van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van de VN, waarin werd opgeroepen tot haar vrijlating.

25 november: Kemal Mutlum, een gevangengenomen voormalige brigadegeneraal, stierf in de gevangenis aan kanker nadat hem werd geweigerd om de juiste medische behandeling te zoeken, ondanks verschillende oproepen van zijn advocaten en familieleden.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

21 november: De politie in Istanbul, Ankara, Van en Diyarbakır kwam tussenbeide bij protesten tegen de luchtaanvallen van Turkije in gebieden met een Koerdische meerderheid in Irak en Syrië, waarbij 125 mensen werden vastgehouden.

21 november: Het Gouverneursbureau van Diyarbakır vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van zeven dagen.

22 november: De politie in Istanbul kwam tussenbeide in een protest tegen de luchtaanvallen van Turkije in Irak en Syrië, waarbij 10 mensen werden vastgehouden.

22 november: De politie in Istanbul kwam tussenbeide bij een protest voor vrouwenrechten en arresteerde acht mensen kort.

22 november: De aanklagers van Istanbul hebben 12 mensen aangeklaagd die deelnamen aan de protesten van de Universiteit van Boğaziçi en eisten tot drie jaar gevangenisstraf voor elke beklagde.

22 november: Het Gouverneursbureau van Şırnak vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van zeven dagen.

23 november: Het Batman Governor's Office heeft een verbod uitgevaardigd op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van acht dagen.

24 november: Een rechtbank in Manisa heeft gevangenisstraffen opgelegd aan vier mensen voor het organiseren van een protest tegen bouwplannen voor een geothermische energiecentrale. De rechtbank sprak 29 andere activisten vrij die in hetzelfde proces werden aangeklaagd.

24 november: Het Gouverneursbureau van Tunceli vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 15 dagen.

25 november: De politie in Istanbul, Ankara, Ağrı, Erzurum en Şırnak kwam tussenbeide bij demonstraties voor vrouwenrechten en arresteerde 260 mensen.

25 november: De politie in Istanbul kwam tussenbeide bij een demonstratie over zieke gevangenen, waarbij 11 mensen kortstondig werden vastgehouden.

25 november: Het districtsgouvernement Beyoğlu in Istanbul verbood demonstraties voor een dag. Het verbod werd uitgevaardigd voorafgaand aan een geplande vrouwenrechtenmars ter gelegenheid van de Internationale Dag voor de uitbanning van geweld tegen vrouwen.

25 november: Het Gouverneursbureau van Gaziantep vaardigde een verbod uit op alle buitenbijeenkomsten voor een periode van zeven dagen.

25 november: Het Gouverneursbureau van Kilis vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van zeven dagen.

25 november: Gouverneurs in Osmaniye, Bursa en Tunceli weigerden toestemming te geven voor marsen voor vrouwenrechten ter gelegenheid van de Internationale Dag voor de uitbanning van geweld tegen vrouwen.

27 november: De politie in Istanbul komt tussenbeide bij een demonstratie voor vrouwenrechten en houdt 116 mensen kort vast.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

21 november: De politie in Van arresteerde verslaggever Şakir Bedir kort terwijl hij verslag deed van een demonstratie tegen de Turkse luchtaanvallen in Irak en Syrië.

22 november: Een rechtbank sprak mediabestuurders Çağrı Sarı en Arif Koşar vrij die terecht stonden vanwege een rapport over vermeend politiegeweld.

24 november: Een rechtbank in Istanbul beslist om de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over beschuldigingen van witwassen waarbij een zakenman betrokken is die dicht bij de regering staat, evenals een rapport over een eerder opgelegd toegangsverbod voor nieuws over hetzelfde onderwerp.

24 november: Een rechtbank in Istanbul oordeelde de toegang te blokkeren tot zes nieuwsberichten over beschuldigingen van wangedrag en corruptie waarbij de voormalige presidentiële advocaat Mustafa Doğan İnal betrokken was.

24 november: Een regionaal hof van beroep in Istanbul handhaaft de vonnissen die zijn uitgesproken tegen de journalisten Mahir Kanaat, Ömer Çelik, Tunca Öğreten, Eray Sargın en Metin Yoksu op beschuldigingen van terrorisme wegens hun berichtgeving over gehackte e-mails van de voormalige minister van Energie. De rechtbank vernietigde ook de vrijspraak van journaliste Derya Okatan, die voor dezelfde aanklachten terecht had gestaan.

25 november: Aanklagers in Ankara klaagden mensenrechtenverdediger Şebnem Korur Fincancı aan, die tot zevenenhalf jaar gevangenisstraf eiste wegens aan terrorisme gerelateerde beschuldigingen vanwege haar opmerkingen waarin ze opriep tot een onderzoek naar het vermeende gebruik van chemische wapens door het Turkse leger in het noorden van Irak.

25 november: De politie in Istanbul arresteerde verslaggever Yaren Çolak terwijl ze verslag deed van een demonstratie voor vrouwenrechten.

25 november: Een rechtbank in Ankara beslist om de toegang te blokkeren tot twee nieuwsberichten en vier tweets over een video waarin een medewerker van het dierenasiel een hond doodt.

25 november: Een rechtbank in Mersin sprak een gemeentebtenaar vrij die terechtstond wegens beschuldigingen van terrorisme vanwege een bericht op sociale media.

27 november: De politie in Kocaeli hield YouTuber Mehmet Koyuncu kort vast terwijl hij een straatverhoor afnam.

MENSENRECHTENVERDEDIGERS

22 november: Het Hooggerechtshof (Yargıtay) vernietigde de veroordelingen van mensenrechtenverdedigers Taner Kılıç, İdil Eser, Özlem Dalkıran en Günal Kurşun die eerder waren veroordeeld tot gevangenisstraf op beschuldigingen van terrorisme.

25 november: Aanklagers in Ankara klaagden mensenrechtenverdediger Şebnem Korur Fincancı aan, die tot zevenenhalf jaar gevangenisstraf eiste wegens aan terrorisme gerelateerde beschuldigingen vanwege haar opmerkingen waarin ze opriep tot een onderzoek naar het vermeende gebruik van chemische wapens door het Turkse leger in het noorden van Irak.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

24 november: De aanklagers van Van besloten in augustus 2022 politieagenten die ervan worden beschuldigd een persoon fysiek te hebben mishandeld, niet te vervolgen.

26 november: Aanklagers weigerden de zaak van Garibe Gezer voort te zetten, een gevangene die naar verluidt werd geslagen en seksueel lastiggevallen door gevangenisbewakers en dood werd aangetroffen in haar cel in december 2021, ondanks videobeelden die duidelijk de mishandeling van Gezer laten zien.

KOERDISCHE MINDERHEID

26 november: De politie in Şırnak hield negen mensen kort vast, onder wie de lokale HDP-directeur Sedat Soysal.

27 november: De politie in Mardin arresteerde zes mensen, onder wie de lokale politicus İsmail Asi. De arrestanten werden de volgende dag vrijgelaten.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

23 november: Uit rapporten bleek dat een gevangenis in Antalya gevangene Mehmet Mustafa Uzkar vasthield in een eenpersoonscel.

23 november: Uit rapporten bleek dat een gevangenis in Diyarbakır gevangene Seda Baykan vasthield in een eenpersoonscel.

23 november: Uit rapporten bleek dat een Kayseri-gevangenis gevangenen Dilek Arsu en Yaprak Ökdemir vasthield in eenpersoonscellen. Ökdemir werd naar verluidt ook niet behandeld voor haar gezondheidsproblemen.

25 november: Een Edirne-gevangenis leverde naar verluidt geen voedingsstoffen voor een baby die waren besteld door de gevangengenomen moeder, wat leidde tot voedingsproblemen.

FOLTERING EN MISHANDELING

22 november: Gendarmes in Şanlıurfa mishandelden drie minderjarigen die werden vastgehouden omdat ze naar verluidt een vlag van een vlaggenmast op het schoolplein hadden gehaald.

23 november: De bewakers in een Elazığ-gevangenis mishandelden gevangene Güneş Akan.

24 november: De aanklagers van Van besloten in augustus 2022 politieagenten die ervan worden beschuldigd een persoon fysiek te hebben mishandeld, niet te vervolgen.

26 november: Aanklagers weigerden de zaak van Garibe Gezer voort te zetten, een gevangene die naar verluidt werd geslagen en seksueel lastiggevallen door gevangenisbewakers en dood werd aangetroffen in haar cel in december 2021, ondanks videobeelden die duidelijk de mishandeling van Gezer laten zien.

TRANSNATIONALE REPRESSIE

25 november: Vice-president Fuat Oktay zei in een toespraak in het parlement dat meer dan 100 mensen met vermeende banden met de Gülen-beweging door de Nationale Inlichtingenorganisatie (MİT) onder dwang zijn teruggestuurd naar Turkije, dankzij wat hij 'inlichtingendiplomatie' noemde.

VROUWENRECHTEN

25 november: De Federatie van Vrouwenverenigingen van Turkije (TKDF) heeft een rapport uitgebracht ter gelegenheid van de Internationale Dag voor de uitbanning van geweld tegen vrouwen, waarin staat dat vanaf het begin van het jaar tot november ten minste 327 vrouwen door mannen zijn vermoord 11.